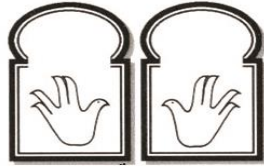

שכלום

בעזרת השם

שערי

עלון שבועי לעילוי נשמת שכלום טוויל הכהן בן בתיה ז"ל

עלון 1337

כ"ח סיון תשפ"ו

פרשת קורח

על הפרשה

נקודה פנימית

"אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וְרַם אֶת הַמִּזְבֵּחַת מִבֵּין הַשְּׂרָפָה וְאֶת הָאֵשׁ וְרַה הִלָּאָה כִּי קָדְשׁוֹ".
(במדבר יז, ב)

לשם שמים 2

למה אלעזר ולא אהרן?

קרח ועדתו נשרפו וטבעו באדמה, כל אחד לפי חומרת מעשיו. כעת צריך לאסוף את המחנות. הקב"ה מצוה שאלעזר הוא זה שיעשה זאת.

דברנו שבוע שעבר על הבלבול בין "לשם שמים" ובין "לשם האגו".

אתה מסוגל לומר "זה לשם שמים", ואפילו לחשוב באמת שכך הדבר, ואין זאת אלא תעתוע היצר הרע. זה לשם האגו העצמי שלך, ותו לא.

והשאלה היא, מדוע נבחר דוקא אלעזר למטרה זו?

צריך ישרות מיוחדת כדי להכיר בכך.

רבי חזקיה בן מנחם, הלוא הוא החזקוני, כתב "אמר אל אלעזר לא רצה לטמא את אהרן הואיל והיה מן המקריבים".

קטונתי מלתת עצות איך לזכות שיהיו מעשינו לשם שמים (זו לא ענוה), הלואי ואזכה בעצמי. אני בעצמי מנסה לעבוד על זה, והלואי שבחסידי השם אצלית, וכך אשמח את הבורא ואותי.

אור החיים הקדוש ציין שני טעמים נוספים: "לצד שלא החשיב ה' הדבר שיעשה על ידי אהרן שהוא כהן גדול, אִן לצד שעל ידי אהרן נעשה המשפט ומתו מקריבי המחנות לא רצה ה' שיעשה על ידו הרמת המחנות".

כמה טיפים ששמעתי:

ונראה לאחוז בשיפולי גלימתם ולומר בס"ד, בדומה לתירוצו השני של אור החיים, כי יש חשש כביכול אהרן נוגע בדבר. חלילה לומר שיש לאהרן נגיעה, שהרי שיבחו הכתוב "וראך ושמח בלבוי", אלא מצד הנראות כלפי הציבור, שעלולים לחשוד בו. זאת עלינו לדעת, שרק שלושה אנשים רשאים עקרונית לעשות זאת, אהרון אלעזר או איתמר, כי אף אחד לא מורשה לנגוע במזבח אלא הם. ולכן לא שייך לתת למישהו שלא נוגע לגמרי, אז כאן קבע ה' לקחת את אלעזר, שהוא הכי קרוב לאהרון אך אינו אהרון.

כשאתה יוצא מעצמך - אתה מתחיל להתקרב לשם שמים.

כשאדם חושב רק על עצמו, אין לך עיוות גדול מזה.

עוד יש לתרץ בס"ד, כי דוקא אלעזר מתאים לכך, הואיל והוא נשיא נשיאי הלוי (כמו שזכר בתחילת הספר), הוא המופקד הישיר על קרח, ואם קרה דבר כזה אצל אחד מהמיוחדים שבשבט לוי, הרי שזה תחת שליטתו ואחריותו של אלעזר, ולכן דוקא הוא בא לטפל בזה.

כשאדם משקיע בשני - קודם כל זה רצון ה', ודבר שני זו התקרבות...

ואולי להיפך, דוקא כי אלעזר הוא נשיא נשיאי הלוי, שלא חטאו בשום חטא במדבר, וכמובן גם כאן לא חטאו מלבד קרח, לכן דוקא הוא, כנציג השבט הטהור והמטהר, הוא זה שראוי לעשות את התיקון מכל אדם אחר.

כשאתה מרגיש מאמץ וקושי פנימי לפעול בדרך מסוימת, יתכן שזו הוכחה נסיבתית להיות הפעולה הזו פעולה קדושה, או מביאה לידי קדושה. לפחות אתה בדרך העולה בית אל.

עוד יש לומר בס"ד, שה' בחר דוקא את אלעזר, כי אלעזר כביכול מלמד את קרח לא לפרוץ גבולות. הנה הבט עלי ולמד ממעשיי. גם אני רציתי לעלות להר סיני כמו האחים שלי, נדב ואביהוא, ולא עליתי. גם לי יש רצון להעפיל אל הפסגה. גם אני רוצה לעלות עוד ועוד, זה מפתה מאוד להציץ בשכינה, זה מרומם, אך זה אסור, ולכן אני לא עושה זאת. כי אני עסוק בלעשות את רצון ה' כרצוני. ה' בחר בי להיות כהן רגיל, ולאחר מות אחיי, נבחרתי לכהן כסגן הכהן הגדול. זה המינוי אך לא מעבר. סופו שזכה להיות הכהן הגדול בעצמו, כי זו הדרך הנכונה.

כמובן אדם צריך להכיר את עצמו, ולדעת מהיכן הוא בא, אם עד היום היה חושב רק על עצמו, וחושב על גדולת שמו העצמי, אז הוא צריך להתאמץ יותר כדי לעקור את המידה הזו.

צריך לשמור על גבולות. לכן מי שידוע לשמור על הגבולות יטפל במי שלא יודע לטפל בגבולות.

רק להזהר מבלבול, יש אנשים שמשקיעים באחר, אך המטרה הנסתרת היא לקבל ממנו דבר בבוא העת, אז כלפי חוץ זה נראה שאתה משקיע בו, אך כלפי פנים אתה משקיע בעצמך.

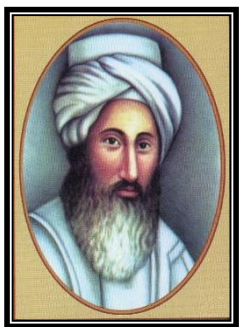
צריך להיות אמתי וישר, וה' יראה ללבב.

לפעמים יתכן ויש מחשבה כפולה, גם לצורכי וגם לצורכי טוב, אז זה לא לשם שמים גמור, אך לפחות יש כאן רצון כן להתקרב לשם שמים.

מעגל ההשקעה גובר והולך ככל שאתה משתלם יותר (משקיע בהורים, בילדים, במשפחה, בחברים, בשכנים).
עד שנגיע להרגשה כזו כלפי כלל ישראל.

תורת החיד"א

תמר היא דבורה וסי' תחת תמר דבורה תמר חסר כתיב, ושם היתה יושבת לתקן אשר ישבה בפתח עינים ויחשבה לקדשה [גלגולי נשמות להרמ"ע ז"ל ממחר"י סרוק ז"ל]. ובסוף הס' כתב דנתגלגלה בדבורה צפורה אשת משה רבינו ע"ה כי בזמן שאמרו ישראל שירה על הים לא היתה צפורה שם ונצטערה וזכות המילה שמלתה בנה זכתה לבא בדבורה ולשורר שירה זו ברוח הקודש וז"ש בפרוע פרעות בישראל רמזה שזכתה לזה ע"י פריעת מילה שעשתה לבנה [דבש לפי ת, כט].

כשיכנס לבית הכסא יאמר: התכבדו מכובדים וכו', ועכשיו לא נהגו לאומרו [שו"ע ג, א]

ילקוט יוסף

סימן תכא-תכב שחרית ומנחה בראש חודש

א. מנהגינו באמירת הקרבנות לאמרם בראש חודש כרגיל, ואין מוסיפין בו פסוקי "ובראשי חודשיכם" אחר פרשת התמיד. לפי שעתידין לקרוא אותה בספר תורה.

ב. צריך אדם להיות זריז לומר יעלה ויבוא, ויתן דעתו שלא לשכוח מלאומרו, והשוכח אמירת יעלה ויבוא בראש חודש, אינו סימן טוב, ולכן טוב שהשמש יכריז בקול רם על אמירת יעלה ויבוא להזכיר לצבור. במנחה יכריז קודם העמידה, ובשחרית וערבית ידפוק על התיבה קודם העמידה.

ג. מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפלת שחרית ומנחה של ראש חודש, ונזכר אחר שאמר ברוך אתה ה' כדי לחתום המחזיר שכינתו לציון, ראה לעיל סימן קז סעיף יט.

וזו לשון הרב [סימן קז סעיף טז]: ואם טעה בשחרית ולא הזכיר יעלה ויבוא, ונזכר אחר "ברוך אתה ה'", יסיים "למדני חוקיך", ויחזור לרצה להזכיר יעלה ויבוא.

ואם לא נזכר עד שסיים: "המחזיר שכינתו לציון", בטרם יתחיל תיבת "מודים", יאמר שם "יעלה ויבוא" עד "כי אל מלך חנון ורחום אתה", (ללא חתימה), וימשיך מודים וכו'.

אבל אם לא נזכר עד שהתחיל במודים, אפילו לא אמר רק תיבת "מודים" בלבד, חוזר לתחלת רצה כדי להזכיר יעלה ויבוא, וימשיך: "ואתה ברחמיך הרבים וכו' ברוך אתה ה' המחזיר שכינתו לציון", ויסיים מודים וכו'.

והוא הדין אם נזכר באמצע שים שלום או באמצע אלהי נצור, חוזר לרצה וממשיך משם והלאה. אבל אם סיים יהיו לרצון אמרי פי האחרון, אף על פי שעדיין לא פסע ג' פסיעות חוזר לראש התפלה.

ד. יחיד שטעה בשחרית בראש חודש ולא אמר יעלה ויבוא וסיים תפלתו, ונזכר לאחר שהתפלל מוסף, אף על פי כן חוזר ומתפלל שחרית להזכיר יעלה ויבוא. וראה לעיל סימן קז סעיף יט.

וזו לשון הרב [סימן קז סעיף יז]: יחיד שטעה בתפלת שחרית ביום ראש חודש ולא אמר יעלה ויבוא וסיים תפלת שמונה עשרה, אם נזכר מיד חוזר ומתפלל שמונה עשרה כדי להזכיר מעין המאורע, ואם לא נזכר עד לאחר שהתפלל מוסף של ראש חודש,

יש אומרים שהואיל והזכיר ראש חודש במוסף אינו צריך לחזור להתפלל שחרית, [שכן הלכה רווחת (בברכות ל: ובטור ובשלחן ערוך סימן קכו סעיף ג) ששליח צבור שטעה בתפלת החזרה של ראש חודש בשחרית, ולא הזכיר ראש חודש, וסיים תפלתו, אינו צריך לחזור ולהתפלל תפלת החזרה של שחרית, ויסמוך על תפלת המוספין שלפניו שהוא מזכיר בה ראש חודש, ודין היחיד בדיעבד שכבר התפלל מוסף אינו גרוע יותר מתפלת שליח צבור לכתחלה שסומך על תפלת מוסף שלפניו].

ויש אומרים שלא הקילו חכמים בתפלת חזרת השליח צבור אלא משום טורח צבור, שיצטרכו להמתין לתפלת החזרה מתחלה ועד סוף, אבל יחיד אפילו כבר התפלל מוסף חייב לחזור ולהתפלל שחרית עם הזכרת יעלה ויבוא.

והלכה כסברא אחרונה שחוזר ומתפלל שחרית בהזכרת מעין המאורע. ואם לא נזכר עד שעבר זמן תפלת שחרית, יתפלל מנחה שתים של ראש חודש, הראשונה מנחה והשניה תשלומין לתפלת שחרית.